

7/11893

T.C.
BAŞBAKANLIK
Hazine Müsteşarlığı

Sayı: B.02.1.HZN.0.13.05.02-610/
Konu: Soru Önergesi

22.02.10 - 08894

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE

İlgi: 25.01.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-19042 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile, Ardahan Milletvekili Sayın Ensar ÖĞÜT tarafından tevcih edilen 7/11893 sayılı soru önergesinin sureti ekli olarak gönderilmiş ve süresi içinde cevaplandırılması talep edilmiştir.

Söz konusu soru önergesine ilişkin olarak Hazine Müsteşarlığı tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgileri ile gereğini arz ederim.

Ali BABACAN

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

EKLER:

1- Yazı (5 Sayfa)

DAĞITIM:

Bilgi: Başbakanlığa

Hazine Müsteşarlığı Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No:36, 06510 Balgat/ANKARA
e-posta: hacer.eroglu@hazine.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Hacer EROĞLU Memur
Tel: (0 312) 204 6578 Faks: (0 312) 223 58 07
Elektronik Ağ: www.hazine.gov.tr

**ARDAHAN MİLLETVEKİLİ SAYIN ENSAR ÖĞÜT TARAFINDAN
DEVLET BAKANI VE BAŞBAKAN YARDIMCISI SAYIN ALİ BABACAN'A TEVCİH
EDİLEN 7/11893 ESAS NUMARALI SORU ÖNERGESİ İLE İLGİLİ OLARAK
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARAFINDAN HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

SORU 1: Uzun süreli işsizleri veya gençleri işe alan işverenlere işe almaları için teşvik ödemesi yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 1: Genç işsizlerin ve İşsizlik Sigortası Fonu'ndan ödenek almakta olan işçilerin istihdamını teşvik etmek üzere halihazırda alınmış tedbirler mevcuttur. Ek olarak, mevcut istihdam seviyesini artıran işverenlere ilave prim desteği verilmektedir. Söz konusu tedbirlere ilişkin yapılan çalışmalar aşağıda üç başlık halinde özetlenmektedir:

- a) Genç işsizliğinin azaltılması ve kadın istihdamının artırılması için bir yıl boyunca mevcut sigortalı sayısına ilave olarak işe alınan ve son altı ay içerisinde SSK'da kaydı bulunmayan 18 – 29 yaş arası erkek işçiler ile kadın işçilerin tamamının SSK işveren primlerinin 1. yıl %100, 2. yıl %80, 3. yıl %60, 4. yıl %40, 5. yıl %20'sinin Hazine tarafından karşılanması öngörülmüş, 28.02.2009 tarih ve 5838 sayılı Kanun ile kapsama Aralık 2008 ve Ocak 2009'da sigorta kaydı olmayanlar dahil edilerek başvuru süresi Temmuz 2010'a kadar uzatılmıştır.
- b) İşsizlik ödeneği almakta iken istihdam edilenlerin işe alındığı tarihten önceki aydan başlayarak işe alan işyerine ait son altı aylık dönemde, prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak işe alınmaları kaydıyla kısa vadeli sigorta primi tutarının yüzde biri olmak üzere işçi ve işveren payı sigorta primleri ile genel sağlık sigortası priminin, kalan işsizlik ödeneği süresince İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması kararlaştırılmıştır.
- c) İşyerlerinde mevcut istihdamın üzerinde yaratılacak ilave istihdam için prim desteği sağlanacaktır.

1. İşyerlerinde Nisan 2009'daki mevcut istihdama ilave olarak işe alınan işçiler için uygulanacaktır.

2. Başvuru süresi 2009 yılı sonunda sona erecektir. Başvuru süresini 6 ay uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkili olacaktır.

3. Asgari ücret üzerinden işveren primi 6 ay boyunca İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır. Yararlanma süresini 6 ay uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkili olacaktır.

Söz konusu teşvik için başvuru süresi 31.12.2009 tarihinde dolmuştur, ancak TBMM tarafından kabul edilen 28/01/2010 tarihli ve 5951 sayılı “Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile başvuru süresi 31.12.2010 tarihine kadar uzatılmaktadır.

SORU 2: Uzun süreli işsizleri veya gençleri işe alan işverenlere yönelik ücret sübvansiyonu sağlayacak mısınız?

CEVAP 2: Uzun süreli işsizleri ve gençleri işe alan işverenlere yönelik olarak 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun Ek-2 numaralı maddesinde;

“Ek Madde 2 – (Ek: 15/5/2008-5763/18 md.)

Bu Kanuna göre sigortalı sayılan kişileri hizmet akdine tabi olarak çalıştıran işveren; genel ekonomik kriz veya zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerini geçici olarak önemli ölçüde azaltması veya işyerinde faaliyeti tamamen veya kısmen geçici olarak durdurması halinde, durumu derhal gerekçeleri ile birlikte Türkiye İş Kurumuna, varsa toplu iş sözleşmesi tarafı sendikaya bir yazı ile bildirir. Talebin uygunluğunun belirlenmesine ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

Yukarıda belirtilen nedenlerle işyerinde geçici olarak en az dört hafta işin durması veya kısa çalışma hallerinde işçilere çalıştırılmadıkları süre için işsizlik sigortasından kısa çalışma ödeneği ödenir. Kısa çalışma süresi, zorlayıcı sebebin devamı süresini ve herhalde üç ayı aşamaz. İşçinin kısa çalışma ödeneğine hak kazanabilmesi için, çalışma süreleri ve işsizlik sigortası primi ödeme gün sayısı bakımından işsizlik ödeneğine hak kazanma şartlarını yerine getirmesi gerekir.”

hükmü düzenlenmektedir. Bu çerçevede, 4447 Sayılı Kanuna 5838 sayılı Kanunla 18/02/2009 tarihinde eklenen Geçici 8 nci madde uyarınca;

“2008 ve 2009 yıllarında kısa çalışma için yapılan başvurulara münhasır olmak üzere, ek 2 nci maddenin ikinci fıkrasında kısa çalışma için öngörülen azami üç aylık süre, altı ay olarak uygulanır; üçüncü fıkrasında öngörülen kısa çalışma ödeneği miktarı % 50 oranında artırılarak ödenir ve kısa çalışma ödeneği olarak yapılan ödemeler, başlangıçta belirlenen işsizlik ödeneği süresinden düşülmez. Bu maddenin yayımı tarihinden önce uygunluk tespiti yapılan kısa çalışma başvurularında süre, işverenin talebi halinde aynı şartlarla ve bu maddede öngörülen süreyi aşmamak kaydıyla uzatılır.” hükmü getirilmiş ve kısa çalışma anılan şekilde 12 aya uzatılarak uygulanmıştır.

Söz konu uygulama ile, genel ekonomik kriz ve zorlayıcı sebeplerle işyerlerindeki haftalık çalışma sürelerini geçici olarak önemli ölçüde azaltan işyerlerinde kısa çalışma ödeneği vasıtası ile ücret sübvansiyonu sağlanmaktadır.

Benzer şekilde; TBMM tarafından kabul edilen 28/01/2010 tarihli ve 5951 sayılı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile kısa çalışma uygulaması aynı koşullarda 31.12.2010 tarihine kadar uygulanacaktır.

SORU 3: Ailevi sorumlulukları olan işsizleri işe alan işverenlere nakit ödeme yapmayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 3: Ailevi sorumlulukları bulunan ve işsiz olan kişilere yönelik İş-Kur tarafından aşağıdaki programlar başlatılmış olup; bu programlar ile gelirden tamamen yoksun kalan kişilerin eğitilmesi, hem işgücü piyasasında kalması ve belirli düzeyde gelire ulaşması hedeflenmektedir. Söz konusu uygulamalar işverenlere nakit ödeme yapılması yerine doğrudan işçiye gelir desteği sağlayacak şekilde düzenlenmiştir.

- Toplum yararına işler için oluşturulan çalışma programlarına (TYÇP) kaynak ayrılması kararlaştırılmıştır.
  1. Okul, hastane vb. sağlık kurumlarındaki bakım ve onarım işleri, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü, çevre düzenlemesi ve arazi ıslahı, park ve bahçe düzenlemesi konularındaki geçici istihdam amaçlı programlar genişletilecektir.
  2. Program kapsamında **120 bin** işsize doğrudan istihdam olanağı sağlanacaktır.
  3. Bu kişilere **asgari ücret (729 TL)** düzeyinde ücret ödemesi yapılacaktır.
- İŞKUR'un mesleki eğitim faaliyetleri genişletilmesi kararlaştırılmıştır.
  1. Vasıflı işgücü ihtiyacı karşılanacak ve işgücünün mesleki becerileri geliştirilecektir.
  2. Eğitim süresince katılımcılara günlük **15 TL** ödeme yapılacaktır.
  3. Program kapsamında **200 bin** işsize eğitim sağlanacaktır.
- İşbaşı eğitimleri çerçevesindeki stajlar desteklenmesi öngörülmüştür.
  1. Meslek lisesi, dengi ve üstü eğitim kurumu mezunları yararlandırılacaktır.
  2. İş tecrübesi olmayan gençlere deneyim kazandırılacak ve iş bulma olanakları artırılabilecektir.
  3. Stajyerlere 6 aya kadar İŞKUR tarafından günlük **15 TL** ödeme yapılacaktır.

4. Program kapsamında **100 bin** genç, stajyer olarak istihdam edilecektir.

SORU 4: Özellikle KOBİ'lerde çalışan kadın ve gençlere yönelik ücret sübvansiyonları sağlayacak mısınız?

CEVAP 4: 4447 sayılı Kanun'un Ek-2 numaralı maddesinde tanımlanan kısa çalışma ödeneği 4447 Sayılı Kanuna 5838 sayılı Kanunla 18/02/2009 tarihinde eklenen Geçici 8 nci madde uyarınca; genişletilerek uygulanmakta olup, KOBİ'ler de dahil olmak üzere, kanunda sayılan şartları yerine getiren tüm işletmelere kısa çalışma ödeneği desteği sağlanmıştır. Ek olarak, Genel Kurul tarafından kabul edilen 28/01/2010 tarihli ve 5951 sayılı "Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile kısa çalışma uygulaması aynı koşullarda 31.12.2010 tarihine kadar uygulanacaktır.

SORU 5: İşsiz istihdam eden işletmelerin ilave ekipman ihtiyacına yönelik mali destekler vermeyi düşünüyor musunuz ?

CEVAP 5: : 2009 yılı Temmuz ayında yeni Yatırımlarda Teşvik Sistemi yürürlüğe girmiştir. Yatırım yapılması halinde yatırım maliyetlerini düşürmek amacıyla ve istihdam sağlanması durumunda vergi indirimi, gümrük vergisi muafiyeti ve KDV istisnası, III. ve IV. Bölgelerde sigorta primi işveren hissesi desteği ile faiz desteği uygulanmaktadır.

SORU 6: Kendi hesabına çalışmak için iş kuran gençlerin ve yaşlıların sosyal sigorta primlerinde indirim sağlamayı düşünüyor musunuz?

CEVAP 6: Aktif iş gücü programlarının bir parçası olarak kişilere girişimcilik ve eğitim danışmanlığı verilmesi kararlaştırılmış olup, kendi hesabına çalışmak için iş kuran gençlerin ve yaşlıların, gerekli şartları yerine getirdikleri takdirde, söz konusu olanaktan yararlanmaları mümkündür. Söz konusu danışmanlık hizmetlerine ilişkin detaylı bilgi aşağıda yer almaktadır.

1. Proje, İŞKUR tarafından KOSGEB ile beraber yürütülecektir.
2. İşsizlere girişimcilik konusunda eğitim verilecektir.
3. Bireylere firma kurma ve işletme aşamasında danışmanlık hizmeti verilecektir.
4. Eğitim sonucunda, KOSGEB kriterleri çerçevesinde sunulacak projelere KOSGEB tarafından 4.000 TL tutarında hibe verilecektir.
5. Program kapsamında 10 bin kişiye girişimcilik eğitimi verilecektir.

SORU 7: İş arayanların işe yerleştirilmelerinde özel istihdam bürolarının rolünün güçlendirilmesi için çalışma yapacak mısınız?

CEVAP 7: Özel İstihdam Bürolarının rolünün güçlendirilmesi amacıyla yasal alt yapı çalışması yapılmış, Cumhurbaşkanlığı Makamınca veto edilmiştir.

SORU 8: Kıdem tazminatı yükü azaltılmalı, OECD ülkelerinin büyük çoğunluğunda olduğu gibi, sosyal sigorta işveren prim yükünde kalıcı bir indirim programı uygulanmalıdır?

CEVAP 8: 16/06/2006 tarih ve 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesi kapsamında SSK işveren priminde 5 puanlık indirime gidilmiş olup, istihdam üzerindeki yüklerin kalıcı olarak azaltılması sağlanmıştır.